

foto: Klemen Breiflusz

foto: Monika Ritterhaus

foto: DECCA Uwe Arens

foto: Marco Borggreve Harmonia Mundi

foto: Özgür Albayrak

foto: Perla Klackova

Rozhovor s Antonínem Matznerem

Pražské Jaro 2012

// Blíží se 67. ročník Pražského jara. Na co bude dramaturgicky zaměřen?

AM: Poslední tři ročníky se odbyvaly v duchu velkých výročí narození a úmrtí Bohuslava Martinů a Gustava Mahlera, takže přirozeně reflektovaly zejména jejich hudbu. Tentokrát jsme v mnohem menším sevření podobně velkých událostí, bezprostředně svázaných s českým hudebním životem a tudíž je i dramaturgická skladba letošního festivalu mnohem volnější. Přesto zajisté vzpomeneme některé významné jubilanty jako průkopníka avantgardní hudby Johna Cage, Debussyho, Stravinského a samozřejmě především žijící a dosud tvořící české skladatele Ilju Hurníka či Marka Kopelenta.

// Kdo se ujme letošního zahajovacího koncertu?

AM: Jsme rádi, že se po pětileté přestávce vrátí k provedení obou zahajovacích koncertů opětovně náš první orchestr – Česká filharmonie. Čestným úkolem stanout při této příležitosti

před našimi filharmoniky byl pověřen teprve pětatřicetiletý leningradský rodák Vasilij Petrenko, který se tak stane v pořadí osmým zahraničním dirigentem, pod jehož taktovkou se Smetanova Má vlast na úvod festivalu rozezní. Ve své generaci Petrenko patří k nejvyhledávanějším světovým dirigentům, navzdory svému mládí už hostoval např. u London Symphony Orchestra, Oslo Philharmonic, Orchestre National de France nebo Budapeštského festivalového orchestru. Na americkém kontinentu řídil mj. Bostonské symfoniky, Philadelphia Orchestra, Los Angeles Philharmonic a San Francisco Symphony a od roku 2009 zastává funkci šéfdirigenta u nejstaršího, nepřetržitě fungujícího profesionálního symfonického tělesa ve Velké Británii – u Liverpoolských královských filharmoniků. S nimi se i poprvé představil domácímu publiku na festivalu Pražský podzim 2008 a naposledy mu naši posluchači tleskali loni na Dvořákově Praze, kde přesvědčivě stvrdil svůj vztah k české hudbě provedením skladatelovy symfonické básně Holou- >

Text: LUKÁŠ PAULŮ
Foto: PRAŽSKÉ JARO

foto: Marco Borggreve

foto: Irena Sochorová

foto: Beni Kaufmann

foto: Mark McNulty

foto: Ben Ealovega

// Jsme rádi, že se po pětileté přestávce vrátí k provedení obou zahajovacích koncertů opětovně náš první orchestr Česká filharmonie.

- > bek. Sám považuje naše pozvání za obrovskou poctu a – jak se svěřil: „těší se z možnosti dirigoval takový slavný a velký orchestr“.

// Jaké další orchestry, dirigenti a významní sólisté se na letošním Pražském jaru objeví?

AM: Z bohatého programu vystoupení zahraničních těles se určitě sluší jmenovat věhlasné Vídeňské filharmoniky s Danielem Barenboimem, Petrohradskou filharmonii s jejím šéfem Jurijem Těmirkanovem, který byl na Pražském jaru naposledy v roce 1997, dva večery BBC Symphony s uměleckým ředitelem Jiřím Bělohávkem nebo Varšavskou filharmonii s Antoni Wittem. Vůbec poprvé u nás uvítáme průkopnický britský ansámbl v oblasti interpretace historické hudby na dobové nástroje Orchestra of the Age of Enlightenment, působící nepřetržitě od roku 1986. Rovněž program s reprezentativním výběrem z díla J. S. Bacha a s účastí známého tenoristy Iana Bostridge bude nepochybně pro milovníky staré hudby lahůdkou.

V samostatných pěveckých recitálech se na festivalové pódium vrátí Magdalena Kožená, Edita Gruberová a v písňovém večeru další ze znamenitých britských tenoristů Mark Padmore. Celá řada zahraničních i domácích špičkových pěvců se bude podílet na Hrušově koncertním nastudování Beethovenova Fidelia, který byl v pražském Národním divadle naposledy uveden v letech 1989-91: Carol Wilson, Nikolai Schukoff, Jan-Hendrik Rootering, Kateřina Kněžčíková, Adam Plachetka aj. A Beethovenova hudba bude tvořit také těžiště tříletého projektu, na kterém se společně s Pražským jarem podílí jedna z největších světových gramofonových společností Sony Music a norská nadace Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen. V jeho rámci vystoupí letos na dvou zaznamenávaných identických večerech slavný norský pianista Leif Ove Andsnes, který si výjimečné akustické dispozice Dvořákovy síně pražského Rudolfiny zvolil pro svou soubornou nahrávku Beethovenových klavírních koncertů s Mahlerovým komorním orchestrem.

foto: Ivan English

// Z Hurníkovy orchestrální hudby uslyšíme jednu z jeho posledních skladeb Leporelo, premiérovanou přede dvěma lety na Janáčkově máji v Ostravě.

> // **Loňský ročník pravděpodobně patřil k těm nejdražším z festivalové historie. Odrazí se to na ročníku letošním?**

AM: Minulý ročník i přes ambiciózní mahlerovské produkce nepřekročil plánovaný rozpočet, dramaturgie letošního ročníku je tedy ekonomicky zcela nezávislá a její kvalita a pestrost jistě naplní očekávání diváků a posluchačů.

// **Vzniklo nějaké dílo pro 67. ročník Pražského jara na objednávku?**

AM: Těch premiérů bude celá řada. Tradičně jsou to skladby, které každoročně objednááme pro naši mezinárodní interpretační soutěž, tentokrát to budou Dva tance pro cembalo Václava Riedlbaucha, soutěžícím violoncellistům věnoval Ondřej Kukul rap-

sodii Violoncelliana. Tři nové skladby domácích tvůrců vznikly z našeho podnětu zazní v interpretaci Agon Orchestra na večeru věnovaném jubileu Johna Cage: Not I Michala Nejtka, Iz iz a mam dž i ťing Ivana Achera a Imaginární symfonie Petra Kofroně. Potěšitelné je, že se mezi oslovenými objevil i jeden z autorů nejmladší generace, sedmadvacetiletý absolvent prof. Kurze z HAMU Lukáš Sommer, který na naši objednávku vytvořil koncert pro flétnistu České filharmonie Romana Novotného Dopis otci. Ve světové premiéře bude na Pražském jaru uvedena i nová komorní skladba Dny pro flétnu, housle, violu, violoncello a cembalo Víta Zouhara, jejíž vznik iniciovala bostonská Terezín Music Foundation a konečně uslyšíme českou

premiéru orchestrálního díla C Jiřího Kaděábka, objednaného a uvedeného BBC Symphony Orchestra v londýnském Barbican Center.

// **Na koho z českých autorů se můžeme těšit?**

AM: Kromě těch, které jsem už jmenoval, to budou především oba jubilanti – Ilja Hurník a Marek Kopelent. Z Hurníkovy orchestrální hudby uslyšíme jednu z jeho posledních skladeb Leporelo, premiérovanou přede dvěma lety na Janáčkově máji v Ostravě. S příměsí svého nevyhasínajícího muzikantského humoru se v ní v devíti stručných epizodách autor jakoby ohlíží za minulostí, symbolizovanou odhobenou dětskou knížkou. Nechybí vědomé >

> názvuky na slavné Rachmaninovo Preludium ani nostalgické připomenutí ubíhajícího času v podobě tikotu metronomu povýšeného na hudební nástroj. Svým způsobem tvoří ohlédnutí, tentokrát za hudbou skladatelova rodného kraje, rovněž půvabný Hurníkův cyklus dětských sborů Slezské písničky, který přednesou členové Kühnova dětského sboru. Na stejném místě v sále Martinů zazní v jejich podání i Praštěné písničky dalšího jubilanta Marka Kopelenta, jehož hudbě bude ovšem 16. 5. věnován i samostatný autorský večer v Anežském klášteře s retrospektivním průřezem z jeho tvorby z let 1963 až 2007. Ačkoli další český skladatel, u něhož si pro změnu připomínáme 100. výročí úmrtí, František Kmoch, patří trochu jinému hudebnímu světu, jsem si jistý, že odpoledne s jeho nestárnoucími pochody ve Valdštejnské zahradě bude v podání Hudby Hradní stráže a Policie ČR patřit k nejdělejšími akcím letošního Pražského jara.

// Některé koncerty jsou již nyní vyprodané. Jakou návštěvnost očekáváte

a v jaké míře se průměrně pohybovala v minulých ročnících?

AM: Těch zcela vyprodaných koncertů bylo už před Vánocemi asi deset. Zajímavé je, že nejrychleji se prodávají vstupenky v těch vůbec nejdražších cenových kategoriích, což je třeba příklad večera Vídeňských filharmoniků nebo obou zahajovacích koncertů. V posledních letech se ustálil určitý počet koncertů i jejich návštěvnost, konkrétně v minulém ročníku se prodalo 89 % z celkového počtu nabízených vstupenek, čímž tržby přesáhly – bez odečtení provize pro prodejce – částku 20 milionů korun. Podle současného stavu prodeje pro nadcházející ročník očekáváme přibližně stejný objem tržeb také letos.

// V jakém poměru budou letos zastoupena autorská díla chráněná a volná?

AM: Přesnější procentuální podíl mezi volnými a chráněnými díly si netroufám odhadnout, nicméně podle toho, že program festivalu zahrnuje díla vzniklá od 17. století, lze si představit, že těch chráněných autorským zákonem bude maximálně 10%.

// Věnujete opět i tento rok vedle světové klasické hudby prostor i soudobé hudbě – klasické, jazzové, případně cross jazzovým žánrům?

AM: Soudobou hudbu už jsem vzpomenu a stejně tak klasika české dechovky Františka Kmocha. Jazz je tentokrát zastoupen bigbandovou „bitvou“ pražských Melody Makers Ondřeje Havelky s Bratislava Hot Serenaders Juraje Bartoše, s nimiž mimochodem uvede své nové překlady zpěvních textů světových evergreenů Milan Lasica. A konečně na Pražském jaru poprvé uslyšíme i nefalšovanou cikánskou muziku v podání slovenských Gipsy Devils, kterým se pro zajímavost dostalo loni pozvání od tak renomovaného festivalu, jaký představuje Beethovenfest ve skladatelově rodném Bonnu.